

شهروندان چگونه می توانند فساد را گزارش کنند؟

برای هریک از ما ممکن است این موضوع پیش بیاید که در اداره ی دولتی یا در مواجهه با یک شخص حقیقی با پیشنهاد رشوه مواجه شویم. و یا اینکه اساساً از یک فساد از نوع اداری و مالی در محل کارمان آگاه گردیم. در ابعاد کمتر، حتی ممکن است به این نتیجه برسیم منابع عمومی که از پول مالیات دهندگان تامین می شوند به درستی هزینه نمی گردند و به اصطلاح تلف می شوند. اولین احساس ما در این لحظه می تواند خشم باشد، به نوعی که بخواهیم سریعاً واکنش نشان دهیم. ممکن هم است به فکر فرورییم که چرا چنین اتفاقی در جامعه مان می افتد و ما به عنوان یک شهروند چگونه می توانیم با آن برخورد کنیم. در جوامع دموکراتیک، نهادهای غیر دولتی وجود دارند که گزارش های فساد را از سوی شهروندان دریافت می کنند و پس از بررسی آن و در صورتی که به این نتیجه برسند واقعا فساد اتفاق افتاده آن را گزارش می کنند (POGO و Corruption Watch). در کشور ما هم چنین نهادهایی به صورت موردی وجود دارند. "دیده بان شفافیت و عدالت" یکی از آنهاست. حال بیایید ببینیم به عنوان یک شهروند چگونه می توانیم فساد یا سواستفاده یا هرگونه نقض حقوق اساسی مان را گزارش کنیم. راهنمای زیر در پی پاسخی به این پرسش است.

گزارش از شما، بر سه از ما

این عنوان یکی از بخش های وب سایت "دیده بان شفافیت و عدالت" است. این وب سایت از شهروندان می خواهد اگر گزارشی از موارد مهم فساد دارند آن را به همراه مستندات در اختیار آنها قرار دهند. وب سایت می گوید که نتیجه بررسی خود را از طریق شماره تماس به اطلاع فرد گزارش دهنده می رساند و اطمینان می دهد که نام و مشخصات فرد محفوظ خواهد ماند (این روش اکثر سازمان های غیردولتی در همه دنیا است).

نماینده تان در مجلس را

فراموش نکنید

نمایندگان مجلس به دلیل اینکه در ارتباط گسترده با واحدهای دولتی یا حاکمیتی هستند، محل مراجعه خوبی برای گزارش های مرتبط با فساد خواهند بود. اگر شما به نماینده حوزه انتخاباتی خودتان مراجعه کنید، امکان تاثیرگذاری تان افزایش می یابد، چون این نماینده با پیگیری کار شما در واقع برای دوره بعدی انتخابات سرمایه گذاری می کند. اثر این مورد در شهرهای کوچک تر که افراد بیشتر همدیگر را می شناسند، افزایش می یابد. مجلس همچنین یک کمیسیون اصل ۹۰ دارد که وظیفه اش پیگیری شکایت از طرز کار قوای سه گانه است. می توانید از این ظرفیت قانونی هم استفاده کنید.

انتشار خبر از تلگرام

خاصیت تلگرام در این است که اگر موضوع، دارای ارزش خبری باشد، به سرعت منتشر می شود. برای انتشار هم می توانید از شبکه های تلگرامی خانوادگی استفاده کنید و یا اینکه خبر را در اختیار شبکه های تلگرامی رسانه ها قرار دهید. گزینه بعدی استفاده از صفحات تلگرام (یا توئیتر) معروف از جمله "وحدید آن لاین" است و شما اگر می خواهید هویت تان محفوظ بماند، می توانید از طریق یک ای میل یا اکانت توئیتر ناشناس یا استفاده از شماره تلفنی غیر از تلفن خودتان - مانند شماره تلفن یک دوست در خارج از ایران - اینگونه اخبار را در اختیار آنها قرار دهید. آنها اگر به این نتیجه برسند که خبر شما معتبر است و مورد اقبال واقع می شود، به انتشار آن کمک خواهند کرد. و در نهایت اگر وقت و حوصله اش را دارید خودتان هم می توانید از طریق شبکه تلگرام خودتان، اخبار را منتشر نمایید و از دوستانتان بخواهید آنها هم در شبکه خودشان یا سایر شبکه ها، این گونه خبرها را پخش کنند.

روزنامه ها را فراموش نکنید

در بسیاری موارد رسانه ها، به خصوص روزنامه ها و وب سایت های رسمی داخل کشور، اخبار مرتبط با فساد را منتشر می کنند. اگر به هر طریق امکان دسترسی به رسانه ای که چنین اخباری را پیگیری می کند دارید، حتماً آن را امتحان نمایید. اخبار حقوق های نجومی و تخفیف های شهرداری را این روزنامه ها و وب سایت های خبری داخل کشور بودند که برای اولین بار منتشر کردند.

دیوان عدالت اداری

قانون اساسی جمهوری اسلامی در اصل ۱۷۳، دیوان عدالت اداری را برای رسیدگی به شکایت مردم نسبت به دولت تعیین کرده است. البته شکایت در دیوان عدالت اداری تابع قوانین خاص است. به عنوان مثال اگر به یک اداره دولتی مراجعه کنید و این اداره کار شما را به درستی انجام ندهد، در واقع به سواستفاده از موقعیت خودش پرداخته است. مراجعه به دیوان در چنین مواردی یکی از راه های حل مشکل است.

صفحات مسئولان در شبکه های اجتماعی

امروزه بسیاری از مسئولان دولتی در شبکه های اجتماعی مانند اینستاگرام و توئیتر، دارای صفحه مختص به خودشان هستند. می توانید برای آنها کامنت بگذارید و یا اینکه در یک اکانت توئیتر، به صورت خلاصه مطلب را بیان کنید و نام صفحه آنها را "منشن" نمایید. این امر هنوز در ایران به خوبی جا نیافتاده است، اما در اثر تکرار، اثرگذاری خود را همانند دیگر کشورهای جهان خواهد داشت.

